

Financovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Metodický dokument Riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 č. 7

METODICKÉ USMERNENIE K UPLATŇOVANIU ZÁSADY „NESPÔSOBOVAŤ VÝZNAMNÚ ŠKODU“

Programové obdobie 2021 – 2027

Schválil:

Ján Ridzoň,
generálny riaditeľ
sekcia Program Slovensko 2021 - 2027

Verzia: 1.1

Dátum vydania: 10.10.2023

Dátum účinnosti: 10.10.2023

Obsah

Obsah.....	1
1 Úvod	1
2 Opatrenia na uplatňovanie zásady DNSH k nenávratnému finančnému príspevku	3
2.1 Príprava, zmena a aktualizácia výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH.....	3
2.1.1 Fáza prípravy výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH.....	3
2.1.2 Fáza zmeny a aktualizácie výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH	4
2.2 Fáza konania o žiadosti	4
2.3 Fáza implementácie a udržateľnosti projektu.....	6
3. Zmenové konanie	7
4. Zoznam príloh.....	7

Metodické usmernenie Riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len P SK) k uplatňovaniu zásady “nespôsobať významnú škodu” (ďalej len DNSH¹) sa vzťahuje na **oprávnené aktivity zahrnuté do P SK**. Toto metodické usmernenie je záväzné v plnom rozsahu pre všetky subjekty poskytujúce príspevky v rámci P SK, ako aj príslušný útvar Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. **Poskytovatelia príspevkov na finančný nástroj sa pri uplatňovaní zásady DNSH riadia postupom stanoveným v Príručke implementácie finančných nástrojov vydanej Ministerstvom financií SR** a primerane aplikujú relevantné prílohy tohto metodického usmernenia.

1 Úvod

1. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (ďalej len „nariadenie o taxonómii“) je nariadenie o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií stanovením systému klasifikácie (alebo „taxonómie“) pre environmentálne udržateľné hospodárske činnosti. Žiadne opatrenie (t. j. žiadna reforma a žiadne investície) zahrnuté do P SK by nemalo viesť k významnému poškodeniu ktoréhokoľvek zo šiestich environmentálnych cieľov podľa článku 9 nariadenia o taxonómii v spojitosti s článkom 9 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým

¹ Skratka DNSH, pochádzajúca z anglického slova „do no significant harm“.

sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory pre riadenie hraníc a vízovú politiku, ktorými sú:

- Zmiernenie zmeny klímy;
- Adaptácia na zmenu klímy;
- Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov;
- Prechod na obehové hospodárstvo;
- Prevencia a kontrola znečisťovania;
- Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov.

2. Metodické usmernenie podrobnejšie definuje mechanizmus posudzovania zásady DNSH v nasledovných fázach posudzovania nenávratného finančného príspevku:
 - vo fáze prípravy, zmeny a aktualizácie výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku ďalej aj „ŽoNFP“,
 - vo fáze konania o žiadosti pri posudzovaní ŽoNFP,
 - vo fáze implementácie a udržiateľnosti projektu.
3. Tento dokument nedefinuje mechanizmus posudzovania zásady DNSH pri implementácii finančných nástrojov, nakoľko tento postup bude stanovený v Príručke implementácie finančných nástrojov.
4. Ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na riadiaci orgán (ďalej len „RO“) sa rovnako aplikujú aj na sprostredkovateľský orgán (ďalej len „SO“) v rozsahu, akým bol SO poverený RO na vykonávanie časti úloh RO.
5. RO je zodpovedný za prípravu metodických dokumentov k uplatňovaniu zásady DNSH v P SK.
6. Úlohou príslušného útvaru Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) na overovanie splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH je spolupráca v oblasti metodickej podpory RO pri uplatňovaní zásady DNSH, ako aj v oblasti kontroly a overovania súladu projektov s podmienkami pre uplatňovanie zásady DNSH.
7. RO spolupracuje s príslušným útvarom MŽP SR pri overení podmienky pre uplatňovanie zásady DNSH.
8. RO uzavrie s príslušným útvarom MŽP SR zmluvu (resp. dohodu) o spolupráci s cieľom zdefinovania podmienok vzájomnej spolupráce.

2 Opatrenia na uplatňovanie zásady DNSH k nenávratnému finančnému príspevku

2.1 Príprava, zmena a aktualizácia výzvy na predkladanie ŽoNFP a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH

2.1.1 Fáza prípravy výzvy na predkladanie ŽoNFP a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH

1. Vo fáze prípravy výzvy na predkladanie ŽoNFP je poskytovateľ² povinný posúdiť charakter oprávnených aktivít z hľadiska ich vplyvu na ktorýkoľvek zo šiestich environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia o taxonómii.
2. RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR zadefinuje prostredníctvom príručky pre poskytovateľa príspevku k uplatňovaniu zásady DNSH (ďalej len „príručka“) spôsob splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH zo strany žiadateľa o príspevok (ďalej len „žadateľ“), ako aj spôsob ich overenia. Príručku vydáva RO a táto príručka je prílohou č. 3 metodického usmernenia. Východiskom pre prípravu príručky je preskúmanie dodržiavania DNSH na úrovni špecifických cieľov a opatrení P SK, ktoré bolo vykonané pred schválením P SK Európskou komisiou dňa 22.11.2022. Na základe tohto preskúmania boli identifikované minimálne požiadavky potrebné na to, aby sa zabránilo výraznému poškodeniu ktoréhokoľvek zo šiestich environmentálnych cieľov. V príručke sú tieto požiadavky vyplývajúce zo zásady DNSH, ktoré sa stanovili pre aktivity, pri ktorých bol identifikovaný možný významný negatívny vplyv na niektorý zo šiestich environmentálnych cieľov prehľadne začlenené pod jednotlivé typy aktivít. Splnením týchto požiadaviek sa zabezpečí, že nedôjde k výraznému poškodeniu týchto cieľov. Identifikácia a overenie správneho a kompletného identifikovania podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH vo výzve sa vykoná na základe aktuálne platnej verzie Metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady „nespôsobať významnú škodu“, vrátane jeho príloh. Prílohu č. 4 metodického usmernenia tvorí Vzor - Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním a prílohu č. 5 metodického usmernenia tvorí Dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Prílohy č. 4 a č. 5 je žiadateľ povinný predložiť v relevantných prípadoch, v súlade so stanoveným rozsahom podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH v rámci konkrétnej výzvy. Poskytovateľ na základe príručky a ostatných príloh metodického usmernenia určí oprávnené aktivity podporované v pripravovanej výzve na predkladanie ŽoNFP, u ktorých sa vyžaduje potreba splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH zo strany žiadateľa, ako aj spôsob ich overenia. Pokiaľ je pri príprave výzvy identifikované také investičné opatrenie alebo akcia, ktoré nie sú uvedené v príručke, v takom prípade poskytovateľ kontaktuje RO na adrese elektronickej pošty: psk.dnsh@mirri.gov.sk
3. Za overenie správneho a kompletného identifikovania podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH vo výzve na predkladanie ŽoNFP je zodpovedný RO.

² Podľa § 3 písmena w) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4. Overovanie správneho a kompletného identifikovania podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH vo výzve na predkladanie ŽoNFP podľa rozsahu oprávnených aktivít identifikovaných vo výzve vykoná RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR ešte pred tým, ako poskytovateľ predloží výzvu na formálne posúdenie RO. Na komunikáciu medzi poskytovateľom a RO v procese overovania správneho a kompletného identifikovania podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH vo výzve sa použije adresa elektronickej pošty: psk.dnsh@mirri.gov.sk Výstupom z takéhoto overenia je záväzný rozsah podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH, ktorý sa má vo výzve na predkladanie ŽoNFP identifikovať.
5. RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR pred vyhlásením výzvy na predkladanie ŽoNFP s dosahom na uplatňovanie zásady DNSH určia, v ktorom procese bude overené splnenie jednotlivých podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH, a to:
 - a) v procese konania o žiadosti, kedy sa overí splnenie podmienok poskytnutia príspevku (ďalej len „PPP“) pre uplatňovanie zásady DNSH,
 - b) alebo v procese implementácie, kedy sa prostredníctvom výkonu finančnej kontroly overia ďalšie skutočnosti pri poskytovaní nenávratného finančného príspevku a/alebo zmluvné podmienky zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluvné podmienky“) vyplývajúce zo zásady DNSH, a ak je relevantné prostredníctvom kontroly v období udržateľnosti projektu.
6. RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR ešte pred tým, ako poskytovateľ predloží výzvu na formálne posúdenie RO, určia oprávnené aktivity podporované vo výzve, u ktorých sa vyžaduje potreba kvalifikovaného overenia spôsobu splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH a oprávnené aktivity, u ktorých to nie je potrebné.
7. V prípade, ak RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR pred vyhlásením výzvy na predkladanie ŽoNFP neurčia oprávnené aktivity podporované vo výzve, u ktorých by sa vyžadovala potreba kvalifikovaného overenia spôsobu splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH, tak overenie spôsobu splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH vykoná poskytovateľ sám.

2.1.2 Fáza zmeny a aktualizácie výzvy na predkladanie ŽoNFP a spôsob overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH

Pri každej zmene alebo aktualizácii výzvy na predkladanie ŽoNFP, pri ktorej dochádza k zmene oprávnených aktivít, je opätovne potrebné overiť správne a kompletne identifikovanie podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH. RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR vykoná toto overenie ešte pred tým, ako poskytovateľ predloží zmenu alebo aktualizáciu výzvy na formálne posúdenie RO. Výstupom z takéhoto overenia je záväzný rozsah podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH, ktorý sa má v zmenenej alebo aktualizovanej výzve na predkladanie ŽoNFP identifikovať.

2.2 Fáza konania o žiadosti

1. Za prípravu podkladu pre kvalifikované overenie spôsobu splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH je zodpovedný príslušný útvar MŽP SR.
2. V prípade, ak RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR určili vo výzve na predkladanie ŽoNFP oprávnené aktivity, u ktorých sa vyžaduje potreba kvalifikovaného overenia spôsobu splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, poskytovateľ v takomto prípade požiada

- elektronickou formou (e-mailom) príslušný útvar MŽP SR o spoluprácu pri overovaní splnenia každej PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, pre ktorú bola na úrovni konkrétnej výzvy zadefinovaná potreba kvalifikovaného overenia. V rámci takejto žiadosti o spoluprácu poskytovateľ identifikuje príslušnú výzvu (kód výzvy, názov výzvy) a určí zoznam ŽoNFP (názov žiadateľa, názov projektu, kód ŽoNFP), pre ktoré je potrebné vypracovať podklad pre kvalifikované overenie splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH príslušným útvarom MŽP SR.
3. Príslušný útvar MŽP SR overí úplnosť predložených ŽoNFP z hľadiska PPP pre uplatňovanie zásady DNSH a vyhodnotí splnenie každej PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, pre ktorú bola na úrovni konkrétnej výzvy zadefinovaná potreba kvalifikovaného overenia. Overenie splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, pre ktoré bola na úrovni konkrétnej výzvy zadefinovaná potreba kvalifikovaného overenia, zabezpečí príslušný útvar MŽP SR prostredníctvom informácií a údajov uvedených vo formulári ŽoNFP a v relevantných prílohách ŽoNFP v neverejnej časti IT monitorovacieho systému (ďalej len „ITMS“)³ najneskôr do 20 pracovných dní odo dňa prijatia zoznamu žiadostí, ktorý je súčasťou žiadosti o spoluprácu zaslanej zo strany poskytovateľa. V prípade, ak nie sú relevantné prílohy uložené v ITMS, doručí ich poskytovateľ príslušnému útvaru MŽP SR iným náhradným elektronickým spôsobom.
 4. V rámci prípravy podkladov pre kvalifikované overenie splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH sa overuje najmä:
 - a) súlad projektu uvedeného v ŽoNFP s PPP pre uplatňovanie zásady DNSH stanovenými vo výzve,
 - b) súlad projektu uvedeného v ŽoNFP s technickými údajmi projektu uvedenými v predložennom rozhodnutí vydanom v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, prípadne v predložennom environmentálnom stanovisku (napr. vyjadrenie príslušného orgánu pre oblasť ochrany ovzdušia vrátane zmeny klímy, ochrany vôd, obehového hospodárstva, integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania a ochrany prírody atď.), ak je to relevantné,
 - c) súlad projektu uvedeného v ŽoNFP s technickými údajmi projektu uvedenými v predložennom výstupe z konania o vydaní povolenia pre realizáciu projektu, ak je to relevantné,
 - d) súlad technických údajov projektu uvedených v rozhodnutí vydanom v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s technickými údajmi projektu uvedenými v predložennom výstupe z konania o vydaní povolenia pre realizáciu projektu, ak je to relevantné.
 5. Závery z overenia splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH presne špecifikuje príslušný útvar MŽP SR vo vyhodnotení súladu projektu uvedeného v ŽoNFP s PPP pre uplatňovanie zásady DNSH (Príloha č. 1 metodického usmernenia), ktoré vloží do ITMS spolu s podpísaným čestným vyhlásením o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov (Príloha č. 2 metodického usmernenia). Toto vyhlásenie je

³ Príslušný útvar MŽP SR pre overovanie uplatňovania zásady DNSH má zabezpečený prístup do neverejnej časti ITMS za účelom overovania PPP pre uplatňovanie zásady DNSH.

- zodpovedný zamestnanec príslušného útvaru MŽP SR povinný podpísať pred samotným overením PPP pre uplatňovanie zásady DNSH.
6. Vo vyhodnotení súladu projektu uvedeného v ŽoNFP s PPP pre uplatňovanie zásady DNSH príslušný útvar MŽP SR potvrdí splnenie PPP pre uplatňovanie zásady DNSH alebo presne špecifikuje požadovaný rozsah doplnenia ŽoNFP s cieľom odstránenia pochybnosti alebo špecifikuje a odôvodní identifikované nesplnenie PPP pre uplatňovanie zásady DNSH vyplývajúce z projektu uvedenom v ŽoNFP bez možnosti jeho doplnenia.
 7. Ak príslušný útvar MŽP SR vo vyhodnotení súladu projektu uvedeného v ŽoNFP s PPP pre uplatňovanie zásady DNSH špecifikuje požadovaný rozsah doplnenia ŽoNFP s cieľom odstránenia pochybnosti, poskytovateľ v takom prípade zašle žiadateľovi výzvu na doplnenie chýbajúcich náležitostí ŽoNFP. Žiadateľom doplnenú ŽoNFP poskytovateľ bezodkladne postúpi prostredníctvom ITMS príslušnému útvaru MŽP SR, resp. informuje príslušný útvar MŽP SR o doplnení ŽoNFP v ITMS za účelom dokončenia overenia splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH. Overenie splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH v doplnenej ŽoNFP dokončí príslušný útvar MŽP SR do 10 pracovných dní odo dňa doručenia požadovaného doplnenia.
 8. V prípade, ak RO v spolupráci s príslušným útvarom MŽP SR určili vo výzve na predkladanie ŽoNFP oprávnené aktivity, u ktorých sa nevyžaduje potreba kvalifikovaného overenia spôsobu splnenia PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, poskytovateľ v takomto prípade sám overí splnenie každej PPP pre uplatňovanie zásady DNSH, pre ktorú nebola na úrovni konkrétnej výzvy zadefinovaná potreba kvalifikovaného overenia⁴.
 9. Rozhodnutie o žiadosti vydáva poskytovateľ podľa § 16 ods. 6 alebo ods. 7 alebo § 17 ods. 1 alebo ods. 2 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
 10. V prípade potreby je poskytovateľ oprávnený požiadať príslušný útvar MŽP SR o spoluprácu pri príprave rozhodnutia o zastavení konania o žiadosti (§17), taktiež pri príprave rozhodnutia o neschválení žiadosti (§16), pri príprave rozhodnutia pri využívaní zásobníka projektov (§18), pri posudzovaní podnetu podľa §21 ods. 1, ako aj v prípade uplatnenia opravných prostriedkov v rámci odvolacieho, resp. preskúvacieho konania podľa §20 a §21 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.3 Fáza implementácie a udržateľnosti projektu

1. Kontrolu splnenia ďalších skutočností pri poskytnutí príspevku a/alebo zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zásady DNSH prostredníctvom finančnej kontroly vo fáze implementácie a ak je relevantné prostredníctvom kontroly v období udržateľnosti projektu vykonáva poskytovateľ na základe záväzného rozsahu ďalších skutočností pri poskytnutí príspevku a/alebo zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zásady DNSH. V prípade potreby kvalifikovaného overenia ďalších skutočností pri poskytnutí príspevku a/alebo zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zásady DNSH, poskytovateľ primerane aplikuje ustanovenia kapitoly 2.2 bod 1 až 7 tohto metodického usmernenia.

⁴ Poskytovateľ postupuje podľa §16 ods.4 zákona č. 121/2022 o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Na vykonanie finančnej kontroly je poskytovateľ oprávnený prizvať príslušný útvar MŽP SR len v tom prípade, ak ide o implementáciu projektu, ktorý je predmetom kvalifikovaného overenia spôsobu splnenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH.
3. Ak poskytovateľ vo fáze implementácie projektu zistí, že zo strany prijímateľa nedošlo k splneniu ďalších skutočností pri poskytovaní príspevku a/alebo zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zásady DNSH, je takéto zistenie považované za nezrovnalosť.
4. Výsledok overenia podmienok pre uplatňovanie zásady DNSH, ktorý je získaný postupom podľa tohto metodického usmernenia je podkladom pre finančnú kontrolu v procese implementácie projektu.

3. Zmenové konanie

V priebehu implementácie projektu poskytovateľ v rámci zmenového konania s dosahom na uplatňovanie zásady DNSH zabezpečí posúdenie navrhovanej zmeny projektu z hľadiska jej súladu s podmienkami pre uplatňovanie zásady DNSH. V tomto prípade: poskytovateľ primerane aplikuje ustanovenia kapitoly 2.2 tohto metodického usmernenia, čoho výsledkom je overenie súladu alebo nesúladu zmeny projektu s podmienkami pre uplatňovanie zásady DNSH.

4. Zoznam príloh

Príloha č. 1 – Vzor - Vyhodnotenie súladu projektu s podmienkami pre uplatňovanie zásady DNSH

Príloha č. 2 – Vzor - Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov

Príloha č. 3 – Príručka pre poskytovateľa príspevku k uplatňovaniu zásady DNSH - Zoznam investičných potrieb

Príloha č. 4 – Vzor - Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním

Príloha č. 5 – Dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000